

Útvar hodnoty za peniaze

Ministerstvo financií SR / www.finance.gov.sk/uhp

Smart Green Hospital Prešov

marec 2023

Upozornenie

Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície. Tento materiál je hodnotením Ministerstva financií SR k pripravovanej investícii na základe § 19a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hodnotenie pripravili pod vedením Martina Haluša a Martina Kmeťka, Veronika Šulková a Daniel Mušec na základe zverejnenej štúdie uskutočniteľnosti projektu.

Ekonomické hodnotenie MF SR má odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy v hodnote investičného projektu. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.

Zhrnutie

- **Fakultná nemocnica v Prešove vypracovala projekt výstavby novej nemocnice s 942 lôžkami za 410 mil. eur s DPH.** Náklady na výstavbu novej budovy nemocnice predstavujú 300 mil. eur, modernizácia zdravotníckej techniky 93 mil. eur a náklady na prípravu projektu sú 16 mil. eur.
- **Zámerom je postaviť modernú koncovú nemocnicu, do ktorej sa centralizuje akútna starostlivosť zo súčasných pavilónov.** Celková plocha nového objektu nemocnice bez parkoviska narastie o 15 % zo súčasných 87 tis. m² na 100 tis. m². Nový objekt má zároveň obsahovať tri podzemné podlažia určené pre parkovanie o výmere 35 tis. m² s 1200 parkovacími miestami. Časť existujúcej infraštruktúry zostane využitá na dlhodobú starostlivosť, psychiatriu a geriatriciu na základe dohody s MZ SR.
- **Celkový počet lôžok v nemocničnom areáli mierne narastie, ale lôžok na akútnu starostlivosť bude menej.** Súčasná nemocnica má 1233 lôžok ústavnej starostlivosti. V novej nemocnici je plánovaných 942 lôžok, z toho 60 pribudne na dvoch nových oddeleniach (neurochirurgia a rehabilitácia) na základe požiadaviek Optimalizácie siete nemocníc (OSN). V ponechaných pavilónoch zostane súčasných 309 lôžok a z toho dôvodu narastie celkový fond lôžok v areáli nemocnice na 1251.
- **Investícia podľa štúdie zvýši efektivitu nemocnice a kvalitu zdravotnej starostlivosti.** Zvýšená efektivita má plynúť z usporiadania novej budovy nemocnice, rozšírenia výkonov (vlastné diagnostické centrum), dobudovania centrálného urgentného príjmu, či vybudovania centra jednotňovej starostlivosti.
- **Výstavba novej nemocnice je podľa štúdie výhodnejšou alternatívou ako komplexná rekonštrukcia pôvodných pavilónov.** Štúdia uskutočniteľnosti porovnáva rozvojový scenár s alternatívou komplexnej rekonštrukcie za 303 mil. eur s DPH a s nulovým scenárom, v ktorom nemocnica sanuje havarijný stav na udržanie chodu nemocnice za približne 9,1 mil. eur ročne. Podľa zverejnenej finančnej a ekonomickej analýzy je výstavba novej nemocnice výhodnejšou alternatívou ako komplexná rekonštrukcia.
- **Štúdia predpokladá niekoľko možných zdrojov financovania.** Okrem plánu obnovy a odolnosti sú to iné zdroje EÚ určené pre zdravotníctvo, či zdroje zo štátneho rozpočtu. Financovanie z Plánu obnovy a odolnosti je možné v oblasti digitalizácie, ale financovanie stavebnej časti projektu je nepravdepodobné.

Hodnotenie

Štúdia uskutočniteľnosti

- **Investícia je potrebná kvôli nevyhovujúcemu technickému stavu existujúcich objektov a neefektívnemu poskytovaniu zdravotnej starostlivosti v súčasnom pavilónovom usporiadaní.** Súčasná nemocnica bola otvorená v roku 1935 a pozostáva z 11 pavilónov. Okrem zastaranej infraštruktúry je problémom aj jej rozloženie a logistické väzby. Nemocnica nemá centrálny urgentný príjem a operačné sály nie sú koncentrované na jednom mieste. Roztrieštená starostlivosť a personálne zabezpečenie medzi pavilónmi sa odráža na komplikovanej a neefektívnej prevádzke nemocnice.
- **Finančný a ekonomický model používa nerealistické predpoklady a kvôli tomu nie je možné objektívne posúdiť, ktorá alternatíva je najvýhodnejšia.** Výpočet návratnosti projektu, ani modelovaný vývoj výnosov a nákladov nie sú založené na realistickom objeme poskytovanej starostlivosti, ale na extrapolácii ekonomických výsledkov za obdobie 2016 až 2019. Predpokladaný rast výnosov je rýchlejší ako rast prevádzkových nákladov, čoho dôsledkom je nerealistický zisk nemocnice od 2052 na úrovni 100 mil. eur ročne. Zároveň je vývoj výnosov a prevádzkových nákladov identický pre variant status quo a výstavbu novej nemocnice.
- **Projekt novej nemocnice je podľa modelu finančne nenávratný, ale má vysoký potenciál produkovať nekvantifikovateľné spoločenské prínosy.** Verejnoprospešné investície, vrátane výstavby nemocníc, sú spravidla čisto finančne nenávratné. Nová nemocnica v Prešove má potenciál vytvárať nekvantifikovateľné benefity, ako sú vyššia kvalita a efektivita zdravotnej starostlivosti, lepší manažment pacienta, zníženie

čakacích dôb, vyššia spokojnosť a bezpečnosť zamestnancov. Rekonštrukcia súčasných pavilónových objektov by nezabezpečila centralizáciu výkonov, ani zvýšenie efektivity a kvality zdravotnej starostlivosti.

- **Nie je možné posúdiť prioritu projektu v rámci rezortu zdravotníctva. Projekt nie je uvedený v [investičných plánoch](#) Ministerstva zdravotníctva SR.** MZ SR má zverejnené tri investičné plány členené podľa zdroja financovania (štátny rozpočet, európske fondy a Plán obnovy a odolnosti). Priorizácia projektov na financovanie z Plánu obnovy a odolnosti sa riadila špecifickou metodikou schválenou vládou SR, podľa ktorej boli zo všetkých nemocníc III. až V. úrovne (kam patrí aj nemocnica Prešov) vybrané iba projekty Rázsochy a Univerzitnej nemocnice Martin.

Investičné náklady

- **Predpokladané náklady projektu môžu byť nižšie o 42,5 až 55,5 mil. eur:**
 - **Stavebné náklady môžu byť nižšie približne o 18,5 mil. eur spresnením použitých jednotkových nákladov.** Náklady na stavebnú časť nemocnice môžu byť podhodnotené o 31,5 mil. eur, ale rozpočet na podzemné parkovisko je nadhodnotený približne o 50 mil. eur. Investor pri hrubom nápočte použil jednotkové náklady referenčných projektov Európskej investičnej banky (2226 eur/m²) v cenovej úrovni k 12/2021. Po úprave podľa [indexu Štatistického úradu SR](#) na cenovú úroveň 12/2022 narástli jednotkové náklady na 2692 eur/m², čo je porovnateľné s inými pripravovanými projektmi (napr. FN Trnava 2746 eur/m²). Stavebná časť nemocnice (bez parkoviska) tak môže byť drahšia o 21 %, čo predstavuje 31,5 mil. eur. Jednotkové náklady 2226 eur/m² boli použité aj pre podzemné parkovisko, čo je nadhodnotená suma. Pri použití nákladov z referenčných projektov (798 eur/m²) môže byť parkovisko lacnejšie o 50 mil. eur.
 - **Nemocnica môže mať o 83 lôžok menej, čo predstavuje potenciál úspory 20 až 24 mil. eur.** Vo zverejnenej verzii kapacitného modelu bol počet lôžok pri všetkých odbornostiach zaokrúhlený nahor (napr. potreba pre Oddelenie vnútorného lekárstva bola vypočítaná na 1,02 a následne zaokrúhlená na 2 lôžka). MF SR výpočet upravilo a zaokrúhlilo nahor až finálny súčet potrebných lôžok všetkých oddelení. Celková kapacita nemocnice môže byť nižšia o 83 lôžok, čo predstavuje potenciálnu úsporu 20,1 až 23,8 mil. eur (v závislosti od použitej cenovej úrovne). Prípadná potreba rezervy v počte lôžok je obsiahnutá v plánovanej obložnosti na úrovni 80 %.
 - **Nemocnica plánuje viac parkovacích miest ako vychádza podľa technickej normy. Potenciálna úspora predstavuje 4 až 13 mil. eur.** Nemocnica plánuje 1200 parkovacích miest. Podľa technickej normy vychádza potreba parkovacích miest na 1030 s prítomným plným počtom zamestnancov, čo v zmenných prevádzkach typicky nenastáva. V prípade jednotkových nákladov použitých v štúdiu je potenciálna úspora na úrovni približne 13 mil. eur. Pri použití nákladov na podzemné parkovisko v projekte Univerzitnej nemocnice Martin indexovaným na aktuálnu cenovú úroveň dosahuje úspora 4 mil. eur.
- **Plánovaná nemocnica má byť priestorovo výrazne efektívnejšia, ako ostatné pripravované projekty nemocníc.** Projekt novej nemocnice predpokladá výrazne nižšiu rozlohu na lôžko (106 m²), ako ostatné projekty. Napríklad FN Trnava predpokladá 120 m², nemocnica Bory 133 m² a nemocnica v Banskej Bystrici 140 m². Rozloha v porovnateľných zahraničných nemocniciach sa pohybuje od 118 do 239 m².
- **Po realizácii projektu zostanú opustené budovy s rozlohou približne 87 tis. m², ale ich ďalšie využitie nie je zrejmé.** Pre tieto priestory nemocnica zatiaľ nemá určený plán ich využitia. Nemocnica počíta aj s možnosťou, že niektoré z budov budú zbúrané s odhadom nákladov na úrovni 5 mil. eur.
- **Náklady na zdravotnícku techniku a vybavenie sú vyššie ako pri iných projektoch nemocníc. Zo štúdie nie je zrejmé, do akej miery investor počíta s využitím súčasného vybavenia.** Náklady sú v porovnateľnej výške ako v projekte novej Univerzitnej nemocnice Martin (97 mil. eur), ktorá nepočítala s jej ďalším využitím.

- **Projekt nemá jasný zdroj financovania, nakoľko získanie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti je nepravdepodobné.** Vybavenie nemocnice a zdravotnícku techniku plánuje nemocnica financovať z fondov EÚ. Na stavebnú časť projektu (300 mil. eur) nie je známy zdroj financovania.

Odporúčania MF SR

- Pokračovať v príprave projektu novej nemocnice a v ďalších fázach hľadať priestor na zníženie nákladov o 42,5 až 55,5 mil. eur, najmä:
 - prehodnotením počtu lôžok podľa dopytového modelu (potenciál zníženia o 20 až 24 mil. eur),
 - spresnením jednotkových stavebných nákladov projektu (potenciál zníženia o 18,5 mil. eur),
 - zmenšením počtu parkovacích miest podľa výpočtu technickej normy (potenciál zníženia o 4 až 13 mil. eur).
- Aktualizovať rozpočet stavby zohľadňujúci súčasnú cenovú úroveň a spresniť náklady na vybudovanie podzemného parkoviska.
- Vypracovať hodnoverný finančný model pre projekt novej nemocnice založený na predpokladanom vývoji objemu zdravotnej starostlivosti.
- Zjednotiť údaje o požadovanej rozlohe technických a podporných priestorov nemocnice vrátane podzemného parkovacieho domu (uvádzané rôzne čísla v rámci štúdie uskutočniteľnosti a jej príloh) a podrobnejšie určiť rozlohy jednotlivých častí týchto priestorov.
- Zabezpečiť súlad s optimalizáciou siete nemocníc s ohľadom na množstvo jednodňovej zdravotnej starostlivosti a rast hospitalizácií v dopytovom modeli.
- Vypracovať pasportizáciu všetkých súčasných objektov a zdravotníckej techniky s cieľom určiť ich zostatkovú hodnotu a ďalšie využitie.
- Predložiť aktualizovanú štúdiu uskutočniteľnosti na hodnotenie MF SR pred vyhlásením verejného obstarávania podľa [§19a ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Opis a ciele projektu

Fakultná nemocnica s poliklinikou Prešov (FNsP Prešov) predložila rozvojový projekt výstavby novej nemocnice s 942 lôžkami s investičnými nákladmi vo výške 410 mil. eur s DPH. Výška stavebných nákladov je odhadovaná na 300 mil. eur. Súčasťou projektu je aj nákup zdravotnej techniky za 93 mil. eur. Náklady na projektovú dokumentáciu sú odhadované na 16 mil. eur. Projekt počíta s výstavbou novej budovy nemocnice, kam by bola presunutá väčšina oddelení, ktoré sa aktuálne nachádzajú v pavilónoch s počtom lôžok 942. V pôvodných objektoch by po dohode s MZ SR ostali psychiatrické oddelenia, oddelenie dlhodobo chorých, doliečovacie a geriatrické oddelenie (309 lôžok).

Po realizácii novej budovy bude opustených približne 87 tis. m² priestoru v pôvodných budovách. Pre tieto priestory nemocnica nemá určený plán. Nemocnica počíta tiež s možnosťou, že niektoré z budov by boli búrané s odhadom nákladov na úrovni 5 mil. eur. Pre psychiatriu nemocnica predložila na hodnotenie MF SR samostatný projekt rekonštrukcie za približne 3 mil. eur s financovaním z prostriedkov POO určených na humanizáciu psychiatrickej starostlivosti.

Cieľom investície má byť okrem riešenia nevyhovujúceho technického stavu budov aj zmena usporiadania akútnej zdravotnej starostlivosti s cieľom jej koncentrácie. Pavilónový typ nemocníc bol vo viacerých projektoch nemocníc označený za nevyhovujúci pre komfort pacientov a zamestnancov (často nekrytý prechod medzi budovami) a neefektívny z dôvodu dlhých presunov. Problémom vo FNsP Prešov je aj absencia centrálného urgentného príjmu, keďže súčasná nemocnica má zriadených niekoľko pohotovostných služieb v jednotlivých pavilónoch. Rozdelené do rôznych pavilónov sú aj operačné sály. Väčšina z izieb v novej nemocnici má byť jednolôžková, čo umožní systém plávajúcich lôžok a prispôbenie sa zmenám v dopyte po zdravotnej starostlivosti v závislosti na demografických zmenách.

Analýza dopytu

Investícia do nemocnice je potrebná. Súčasná infraštruktúra je v nevyhovujúcom stave a s vysokým investičným dlhom. Budovy sú z 30-tych až 70-tych rokov 20. storočia. Obsahujú starú elektroinštaláciu, rozvody vody a kanalizáciu. Zlý stav budov limituje aj inštaláciu technológií, nemocnica nemá klimatizáciu a v niektorých častiach sú nefunkčné okná.

Pavilónový typ nemocnice, vysoký vek budov a ich stavebno-technické riešenie nezodpovedá súčasným medicínskym trendom. Problém z pohľadu efektivity fungovania nemocnice je najmä rozdelenie nemocnice do pavilónov, ktoré vyžadujú presuny zamestnancov, pacientov a materiálov po exteriéri. Urgentný príjem je rozdelený do niekoľkých budov, vízia novej nemocnice je vytvorenie centrálného urgentného príjmu.

Nárast celkovej plochy nemocnice o 15 % vyplýva zo zvýšenia komfortu pacienta a potreby rozšírenia poskytovaných služieb (diagnostika, nové oddelenia). Plochu nemocnice navýši začlenením diagnostiky, ktorá je aktuálne zabezpečená externými poskytovateľmi (MR, laboratória), dobudovanie oddelenia nukleárnej medicíny, hemodialyzačného oddelenia dobudovanie priestorov pre poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti. K výkonom v rámci jednodňovej zdravotnej starostlivosti (JZS) boli doteraz využívané centrálné operačné sály, v projekte novej nemocnice je plánovaných 10 operačných sál vyčlenených pre JZS. Komfort pacientov sa zvýši prevažne jednolôžkovým štandardom izieb s vlastnou kúpeľňou.

Predpokladaný nárast výkonov je určený odhadom a nie je možné overiť jeho realnosť. Vo zverejnenej štúdií rastie dopyt po JZS medziročne o približne 21 %. Zároveň sa má väčšina rastu udiat' do postavenia novej nemocnice, čo nie je v súlade s potrebou vybudovania nových operačných sál pre JZS z dôvodu nedostatočnej kapacity na centrálnych operačných sálach. Na rozdiel od iných pripravovaných projektov nemocníc sa tento rast

neodráži na poklese hospitalizácií a nemocnica počíta so stiahnutím JZS od súkromných poskytovateľov. Tento predpoklad sa nemusí naplniť v očakávanej miere.

Projekt nie je súčasťou prioritizovaných investičných plánov Ministerstva zdravotníctva SR. Rozvojová koncepcia FNŠP Prešov nie je uvedená v Prioritizovanom investičnom pláne Ministerstva zdravotníctva SR, ani v Prioritizovanom zozname investičných projektov pre financovanie z POO na roky 2022 až 2027. Ministerstvo zdravotníctva SR do investičného plánu nezaradilo projekty výstavby a komplexnej rekonštrukcie nemocníc vyššej kategórie (V. úroveň, IV. úroveň a III. úroveň), ktoré boli na základe rozhodnutia vlády SR prioritizované na základe špecifickej metodiky zohľadňujúcej strategické rozhodnutia.

Analýza alternatív

Predložená štúdia uskutočniteľnosti analyzuje 3 alternatívy fungovania nemocnice. Investor v štúdií porovnáva rozvojový scenár s alternatívou komplexnej rekonštrukcie existujúcej nemocnice za 303 mil. eur a s nulovou alternatívou, v ktorej nemocnica sanuje havarijné stavy na udržanie chodu nemocnice za približne 9 mil. eur. Podľa zverejnenej finančnej a ekonomickej analýzy je výstavba novej nemocnice výhodnejšou alternatívou ako komplexná rekonštrukcia.

- **Status quo** - zachovanie súčasného stavu s nutnými opravami havarijných stavov. Scenár nie je pre nemocnicu v praxi udržateľný a slúži najmä pre porovnávanie s ostatnými scenármi. Investičné náklady na nulový scenár sú približne na úrovni 9 mil. eur a vychádzajú z priemeru historických udržiavacích investícií.
- **Komplexná rekonštrukcia** - zachovanie súčasných pavilónov bez zmeny usporiadania. Počíta sa s rekonštrukciou súčasných objektov. Investičné náklady na rekonštrukciu sú vo výške 303 mil. eur. V štúdií nie je uvedené, aká časť plánovaného rozvoja by bola obmedzená zotrvaním v súčasných priestoroch. V alternatíve komplexnej rekonštrukcie je potenciál výnosov znížený o 10 % oproti výstavbe novej nemocnice.
- **Nová nemocnica** - realizácia predloženého rozvojového projektu. Kompletná akútna starostlivosť bude sústredená v novej budove nemocnice. Oddelenia s dlhodobou starostlivosťou ostanú v súčasných objektoch. Investičné náklady na realizáciu rozvojového projektu sú na úrovni 410 mil. eur s DPH.

Tabuľka 1: Parametre scenárov v roku 2035 oproti východiskovému stavu v 2019

Parameter	Východiskový stav (2019)	Status quo	Komplexná rekonštrukcia	Nová nemocnica
Počet hospitalizácií	38 047	43 690	48 790	42 396 (50 307*)
Počet lôžok ÚZS	1 233	1 233	1 233	942 (1251*)
Počet UH na lôžko	31	35	40	53 (40*)
Obložnosť (%)	69	n/a	n/a	80**
ALOS	7,6	n/a	n/a	5,6**
NPV (mil. eur)	n/a	+114	-426	-98

* údaj za celú nemocnicu, vrátane dlhodobej starostlivosti

Zdroj: štúdia uskutočniteľnosti FNŠP PO, ÚHP

** štúdia obsahuje výpočet parametrov iba pre nový objekt nemocnice

Výstavba novej nemocnice má vyššiu návratnosť a potenciál spoločenských prínosov oproti komplexnej rekonštrukcii. Rozdiely v predpokladoch modelu medzi alternatívami sú odhadnuté na všeobecnej úrovni a nezohľadňujú podrobnejšie efekty investície (napr. úsporu prevádzkových nákladov). Do výpočtu čistej súčasnej hodnoty vstupuje kumulovaná hodnota diskontovaných výnosov, prevádzkových nákladov a investičných nákladov. Rozdiel vo variantoch v dôsledku investície je paušálne zníženie výnosov o 10 % v alternatíve komplexnej rekonštrukcie nemocnice pri predpoklade, že nová nemocnica má vyšší potenciál generovať výnosy. Investičné náklady vo variante novej nemocnice sú nelogicky znižované o očakávanú energetickú úsporu.

Hodnotenie MF SR

Finančný a ekonomický model používa nerealistické predpoklady a kvôli tomu nie je možné objektívne posúdiť, ktorá alternatíva je najvýhodnejšia. Výpočet návratnosti projektu, ani modelovaný vývoj výnosov a nákladov nie sú založené na realistickom odhade objemu poskytovanej starostlivosti, ale na extrapolácii ekonomických výsledkov za obdobie 2016 až 2019. Predpokladaný rast výnosov je rýchlejší ako rast nákladov, čoho dôsledkom je nerealistický zisk nemocnice v 2057 na úrovni 100 mil. eur ročne. Zároveň je vývoj výnosov a prevádzkových nákladov identický pre variant status quo a variant výstavby novej nemocnice. Investor v priebehu konzultácií deklaroval zámer dopracovať ekonomický model podľa pripomienok.

Vývoj predpokladaného dopytu je určený odhadom na základe historických údajov, nevstupuje však do výpočtu čistej súčasnej hodnoty projektu. Vývoj dopytu po zdravotnej starostlivosti je modelovaný na 30 rokov a je založený na priemerných hodnotách za obdobie 2016 až 2019, ktoré sú následne upravené o demografickú prognózu Prešovského kraja. Investor zároveň predpokladá medziročný rast počtu výkonov, ktorý nemá analytické zdôvodnenie. Tento vývoj však nie je zohľadnený vo finančnej analýze pri výpočte čistej súčasnej hodnoty projektu.

Nová nemocnica má vysoký potenciál produkovať nekvantifikovateľné spoločenské prínosy. Do týchto prínosov patrí napríklad vyššia kvalita a efektívnosť zdravotnej starostlivosti, lepší manažment pacienta, zníženie čakacích dób, vyššia spokojnosť a bezpečnosť zamestnancov. Rekonštrukcia súčasných objektov vo forme pavilónov by nezabezpečila centralizáciu výkonov, ani zvýšenie efektivity a kvality zdravotnej starostlivosti.

Investičné náklady

Investičné náklady nie sú v hodnotení MF SR posudzované detailne, nakoľko v aktuálnej fáze projektu nie je k dispozícii rozpočet projektu v dostatočnom detaile. Projekt je v počiatkovom štádiu prípravy. Odhad nákladov bol stanovený iba na úrovni celého objektu. Detailný rozpočet k projektu bude dostupný až po vypracovaní projektovej dokumentácie.

Štúdia uskutočniteľnosti predpokladá investičné náklady na výstavbu novej nemocnice vo výške 410 mil. eur s DPH. Projekt zahŕňa výstavbu novej budovy (300 mil. eur) vrátane modernizácie zdravotníckej techniky (93 mil. eur). Náklady na projektovú dokumentáciu sú na úrovni 16 mil. eur. V rámci rozvojového scenára bol zvažovaný aj variant s búraním pôvodnej infraštruktúry s odhadovanými nákladmi 5 mil. eur.

Tabuľka 2: Investičné náklady alternatív

Náklady	Komplexná rekonštrukcia	Nová nemocnica
Stavebné náklady (mil. eur s DPH)	210	300
Zdravotnícka technika (mil. eur s DPH)	93	93
Projektová a inžinierska činnosť (mil. eur s DPH)	-	16
Spolu (mil. eur s DPH)	303	410

Zdroj: štúdia uskutočniteľnosti FNsP PO, ÚHP

Stavebné náklady

Podľa zverejnenej štúdie má byť nová nemocnica výrazne priestorovo efektívna s priemernou rozlohou 106 m² na lôžko. Predpokladaná rozloha novej nemocnice v prepočte na lôžko je výrazne menšia ako pri porovnateľných nemocniciach. Nemocnica by mala byť súčasného plánovania priestorovo efektívnejšia ako Fakultná nemocnica v Krakove s rozlohou 118 m² na lôžko. Rozloha nového objektu bola napočítaná podľa veľkosti

jednotlivých častí nemocnice (lôžkové izby, diagnostika, sály, technická podpora). Konečná rozloha nemocnice sa spresní po vypracovaní projektovej dokumentácie.

Tabuľka 3: Porovnanie rozlohy nemocníc

Nemocnica	Krajina	m2	počet lôžok	m2/lôžko
New Aalborg University Hospital (2022)	Dánsko	135,000	564	239
UNM	Slovensko	126,803	660	192
Regional Hospital in Cluj (2028)	Rumunsko	159,890	849	188
FNsPBB (optimálna kapacita)	Slovensko	120,623	709	170
Iasi Regional Hospital (2027)	Rumunsko	144,288	850	170
FNsPBB (maximálna kapacita)	Slovensko	120,623	859	140
FN TT (optimálna kapacita)	Slovensko	78,026	558	140
Bory (2021)	Slovensko	53,000	400	133
FN TT (maximálna kapacita)	Slovensko	78,026	628	124
Fakultná nemocnica Krakov-Prokocim (2019)	Poľsko	109,000	925	118
FNsP Prešov	Slovensko	99,733	942	106

Zdroj: vlastné spracovanie ÚHP

Jednotkové náklady na výstavbu novej nemocnice sú nižšie v porovnaní s referenčnými projektmi, ale môžu byť podhodnotené o 31,5 mil. eur. K výpočtu bol použitý jednotkový náklad z benchmarku Európskej investičnej banky (prebratý z projektu novej nemocnice v Martine) bez indexácie. Investícia na m² je na úrovni 2226 eur/m². Jednotkové náklady v prípade iných nemocníc budovaných "na zelenej lúke" boli na úrovni 2746 eur/m² (Fakultná nemocnica v Trnave) až 2922 eur/m² (Národný ústav detských chorôb). Pri indexovaní ceny podľa [indexu Štatistického úradu SR](#) na úroveň 12/2022 dosiahnu jednotkové náklady 2692 eur/m², čo bez zarátania parkoviska predstavuje nárast o 31,5 mil. eur.

Rozpočet na podzemné parkovisko je nadhodnotený približne o 50 mil. eur. Pri nápočte nákladov na podzemné parkovisko použil investor jednotkové náklady v rovnakej výške ako pri zvyšku nemocnice s plným vybavením (2226 eur/m²). Z uvedeného vyplýva výrazne nadhodnotená suma nákladov na parkovisko. Pri použití nákladov z referenčných projektov (798 eur/m²) môže byť parkovisko lacnejšie o 50 mil. eur.

Nemocnica plánuje viac parkovacích miest ako vyplýva podľa technickej normy (STN). Úspora môže dosiahnuť 4 až 13 mil. eur. Podľa STN vychádza potreba parkovacích miest na 1030 s prítomným plným počtom zamestnancov, čo v zmenných prevádzkach typicky nenastáva. Nemocnica plánuje 1200 miest. V prípade jednotkových nákladov použitých v štúdiu je potenciálna úspora na úrovni približne 13 mil. eur. Pri použití ceny za podzemné parkovanie v projekte Univerzitnej nemocnice Martin indexovanej k aktuálnemu mesiacu môže byť úspora na úrovni 4 mil. eur.

Náklady na zdravotnícku techniku sú vyššie ako pri iných pripravovaných projektoch nemocníc, ale porovnateľné s predpokladom POO. Investícia do techniky a vybavenia je v projekte FNsP Prešov určená na 93 mil. eur, čo predstavuje 23 % z celkových nákladov projektu. POO počítalo s nákladmi na zdravotnícku techniku vo výške približne 26 % z investičných nákladov. V porovnateľnej výške bol plánovaný náklad Univerzitnej nemocnice Martin (97 mil. eur), ktorá nepredpokladá využitie existujúceho vybavenia v novej nemocnici. FNsP Prešov v štúdiu uvádza rámcový zoznam potrebného vybavenia nemocnice, nie je však jasné v akom stave je súčasné vybavenie a do akej miery je možné jeho ďalšie využitie v novej nemocnici.

Riziká projektu

V súčasnosti nie je možné detailne overiť súlad projektu s požiadavkami OSN pri stanovení objemu zdravotnej starostlivosti. Na základe zverejnenej kategorizácie OSN nie je zatiaľ možné objektívne zhodnotiť objem predpokladaných výkonov v nemocnici. Podľa OSN by jednodňovú starostlivosť mali riešiť najmä menšie,

dostupnejšie nemocnice. Jednodňovú starostlivosť by nemala nemocnica poskytovať nadregionálne, medicínsky plán by mal byť zosúladený s OSN.

V prípade rozširovania JZS podľa predloženého dopytového modelu môžu byť problémom nedostatočné personálne kapacity. Investor v štúdií nezdôvodnil ako zabezpečí dostatočný počet zdravotného personálu na rozvoj jednodňovej starostlivosti. Táto skutočnosť môže výrazne ovplyvniť skutočnú kapacitu nemocnice a jej schopnosť realizovať zákroky v plánovanom množstve.

Projekt nemá dôveryhodný finančný plán a z toho dôvodu nie je možné vyhodnotiť ekonomické dopady projektu na fungovanie nemocnice. Ekonomický model nemocnice používa nerealistické predpoklady, z toho dôvodu nie je možné zhodnotiť aký dopad bude mať realizácia investície na nemocnicu. Rovnako aj rozpočet investičných nákladov je hrubý odhad vychádzajúci z projektu UNM v neaktuálnej cenovej úrovni.